

ACTIVITEITENPLAN

KIEVEEN TE LOENEN

Ecologie

Rapportage activiteitenplan Kieveen te Loenen

Opdrachtgever	Gemeente Apeldoorn Postbus 971 7311 BE Apeldoorn
----------------------	--

Rapportnummer	1265.004
----------------------	----------

Versienummer	D5
---------------------	----

Status	Rapportage
---------------	------------

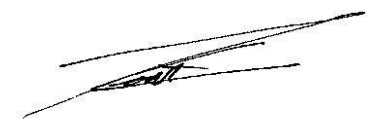
Datum	5 december 2023
--------------	-----------------

Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 088 - 5001600 doetinchem@econsultancy.nl
------------------	--

Opsteller	De heer V.R. Jeronimus
------------------	------------------------

Paraaf	
---------------	---

Kwaliteitscontrole	De heer J.G. Boogaard, BSc
---------------------------	----------------------------

Paraaf	
---------------	---

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEGEVENS VAN DE LOCATIE EN HET GEBRUIK DOOR FLORA EN FAUNA	2
2.1	Locatiegegevens en huidige situatie	2
2.2	Verantwoording effectenstudie en verspreidingsinformatie	4
2.3	Deskundige begeleiding	5
3	VERSPREIDING VAN BESCHERMDE SOORTEN OP DE LOCATIE	6
3.1	Onderzoeksmethode	6
3.2	Onderzoeksresultaten	9
3.3	Samenvatting	12
4	VOORGENOMEN INGREEP OP DE LOCATIE EN ONDERBOUWING	14
4.1	Voorgenomen activiteiten en manier van uitvoering	14
4.2	Doel en belang van de activiteiten	14
4.3	Planning en onderbouwing van de activiteiten	15
4.4	Alternatieven	15
5	EFFECTEN VAN DE INGREEP OP FLORA EN FAUNA	16
5.1	Effecten op korte termijn huismus	16
5.2	Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding huismus	16
5.3	Effecten op korte termijn steenuil	17
5.4	Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding steenuil	18
5.5	Effecten op korte termijn gewone dwergvleermuis	19
5.6	Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding gewone dwergvleermuis	19
5.7	Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming	20
6	TE TREFFEN MAATREGELEN	22
6.1	Inleiding	22
6.2	Tijdelijke mitigatie	22
6.3	Zorgvuldig handelen en ongeschikt maken	23
6.4	Controlerondes	24
6.5	Duurzame maatregelen	24
7	SAMENVATTING	26

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van de gemeente Apeldoorn opdracht gekregen voor het opstellen van een activiteitenplan in het kader van de Wet natuurbescherming, ten behoeve van de voorgenomen realisatie van een bedrijventerrein aan de Kieveen te Loenen.

De volgende onderzoeksvragen zullen in onderhavige rapportage worden beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn in het plangebied aanwezig?
- Welke functie heeft het plangebied voor de soorten?
- Wat is de omvang en duurzame staat van instandhouding van de bij de ingreep betrokken populaties van beschermde soorten?
- Blijft de functionaliteit van de rust- en voortplantingsplaatsen behouden?
- Welke eigenschappen van het gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?
- Hoe groot wordt het succes van de te nemen maatregelen ingeschat?
- Welke maatregelen moeten getroffen worden om aan de zorgplicht te voldoen?
- Zijn er voor de streng beschermde soorten geen meer bevredigende oplossingen?
- Welk wettelijk belang is er waardoor de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd?

In 2010 is door Econsultancy een ecologisch onderzoek uitgevoerd (rapport 10015000 APE.G02.ECO1). Uit dit onderzoek is gebleken dat voor het realiseren van de plannen een ontheffing benodigd was voor het verstoren van nestplaatsen van de huismus en de afname van foerageergebied van de steenuil. Hiertoe heeft Econsultancy een activiteitenplan (rapport 10106144 APE.G02.ECO3) opgesteld en een ontheffing voor de destijds geldende Flora- en Faunawet aangevraagd. Deze ontheffing (FF/75C/2011/0119) voor de werkzaamheden is verleend voor de periode 1 juli 2011 tot en met 1 juli 2016. Omdat binnen deze periode de voorgenomen plannen niet zijn uitgevoerd is in 2016 door Econsultancy het ecologisch veldonderzoek naar huismussen, vleermuizen en gewone dwergvleermuizen geactualiseerd (rapport 1265.001). Uit deze actualisatie is voorgekomen dat met de voorgenomen omvorming van het plangebied tot bedrijventerrein ontheffing aangevraagd zal moeten worden voor negatieve gevolgen voor huismus, gewone dwergvleermuis en steenuil.

De destijds geldende Flora en Faunawet overgegaan naar huidig geldende Wet natuurbescherming. De wetgeving is veranderd en het laatste onderzoek was destijds meer dan 3 jaar geleden uitgevoerd. Om deze reden heeft er in 2020 een actualisatie van het nader onderzoek plaatsgevonden naar de huismus, steenuil, vleermuizen en kleine marterachtigen waarvan de resultaten in rapport 1265.003 zijn beschreven.

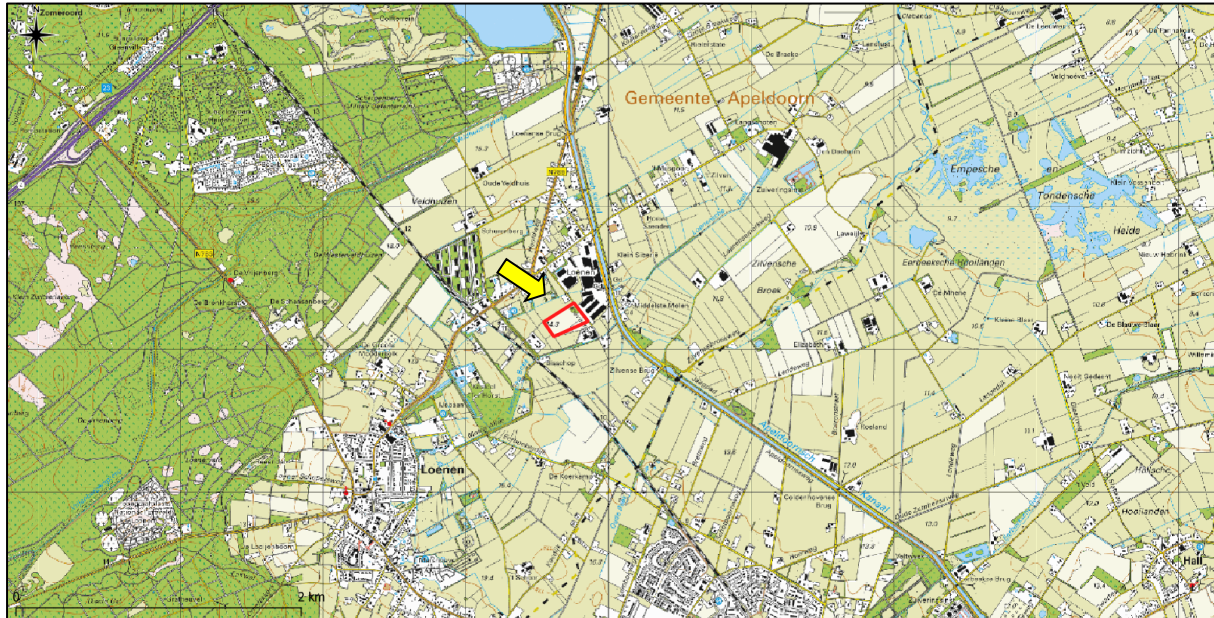
In 2022 heeft Econsultancy de opdracht gekregen om de quickscan te actualiseren. Naar aanleiding van de actuele quickscan (1265.005) heeft er in 2022 aanvullend onderzoek plaatsgevonden naar de buizerd. Daarnaast is op verzoek van de opdrachtgever het onderzoek naar steenuilen geactualiseerd. De resultaten van de aanvullende onderzoeken naar de buizerd en steenuil zijn opgenomen in dit activiteitenplan, van dit onderzoek is geen separaat rapport opgesteld.

Om negatieve gevolgen te voorkomen worden maatregelen uitgevoerd die bestaan uit het vooraf aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen, werken buiten de gevoelige periode, zorgvuldig handelen en het na de ingreep permanent geschikt maken van het functioneel leefgebied en het realiseren van permanente nestplaatsen.

2 GEGEVENS VAN DE LOCATIE EN HET GEBRUIK DOOR FLORA EN FAUNA

2.1 Locatiegegevens en huidige situatie

De onderzoekslocatie (± 15 ha) is gelegen tussen de Kieveen, de Hoofdweg, de Molenweg en de Loenense beek, circa 1,6 km ten noordoosten van de kern van Loenen in de gemeente Apeldoorn. In figuur 1 is de ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

Het plangebied is grotendeels onbebouwd. Aan de noordoostzijde van de onderzoekslocatie is een bebouwd perceel gelegen: Kieveen 10. Dit perceel bevat een woonhuis met zadeldak, garage en westelijk gelegen tuin. Op het perceel ten zuidoosten van de bebouwing is een houtopstand met diverse bomen en struiken gelegen. Het overige deel van de onderzoekslocatie bestaat uit agrarische grond met houtsingels tussen en langs de zijdes van de weilanden.

Ten noorden, oosten en zuidoosten van het plangebied zijn bedrijventerreinen gelegen. Ten zuiden, westen en noordwesten van het plangebied liggen weilanden en houtsingels.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek (2022).

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Gevel noordzijde woonhuis Kieveen 10.

Figuur 4. Gevel zuidzijde woonhuis Kieveen 10.

Figuur 5. Oostzijde schuur Kieveen 10.

Figuur 6. Woonerf Kieveen 10

Figuur 7. Noordelijk gelegen perceel.

Figuur 8. Zuidelijk gelegen perceel.

2.2 Verantwoording effectenstudie en verspreidingsinformatie

Door Econsultancy is in 2022 een quickscan Wet natuurbescherming voor de locatie opgesteld (1265.005). De quickscan is uitgevoerd aan de hand van een bureaustudie en een veldbezoek. Het veldbezoek is afgelegd op 4 februari 2022. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Vanwege de aanwezigheid van diverse gebouwen is er met behulp van onder andere een zaklantaarn gezocht naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen, overige zoogdieren en vogels.

De conclusies van de quickscan Wet natuurbescherming zijn als volgt:

Huismus

Eerder onderzoek heeft aangetoond dat er op de onderzoekslocatie een kolonie huismussen aanwezig is. Ten aanzien van de huismus is een ontheffingsaanvraag en activiteitenplan nodig om overtreding van de Wet natuurbescherming tot voorkomen.

Steenuil

Gedurende eerder onderzoek is aangetoond dat er geen beschermde functies van de steenuil aanwezig zijn op de onderzoekslocatie. Het onderzoek wordt in het voorjaar van 2022 geactualiseerd.

Gebouw gebonden vleermuizen

Uit eerder onderzoek is gebleken dat zich in de bebouwing op de onderzoekslocatie een paarverblijfplaats bevindt van de gewone dwergvleermuis. Andere soorten vleermuizen zijn niet aangetroffen. Ten aanzien van de gewone dwergvleermuis is een ontheffingsaanvraag en activiteitenplan nodig om overtreding van de Wet natuurbescherming tot voorkomen.

Boombewonende vleermuizen

Op de locatie zijn bomen aangetroffen met loshangend schors en holten die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Voor deze soorten is nader onderzoek nodig.

Buizerd

De onderzoekslocatie maakt mogelijk deel uit van het territorium van de buizerd. Om te onderzoeken of het nest aan de noordwestzijde van het onderzoeksgebied als zodanig in gebruik is voor de buizerd nader onderzoek nodig.

Overige soortgroepen

Ten aanzien van de overige soortgroepen geldt een zorgplicht en dienen werkzaamheden buiten de kwetsbare periode plaats te vinden om overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

In de quickscan Wet natuurbescherming is geconcludeerd dat in de houtwal aan de noordwestzijde van de onderzoekslocatie boomholtes aanwezig zijn. Inmiddels is gebleken dat de bomen met boomholtes behouden blijven, waardoor aanvullend onderzoek niet noodzakelijk is. Wel zullen in het activiteitenplan maatregelen opgenomen worden om verstoring van de potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen door bijvoorbeeld licht te voorkomen. Het aanvullend onderzoek naar de steenuil is in 2022 geactualiseerd en het aanvullend onderzoek naar de buizerd is in 2023 afgerond. De resultaten van deze onderzoeken zijn opgenomen in deze rapportage.

2.3 Deskundige begeleiding

De deskundige die betrokken is bij het project, betreft een ervaren ecofoon¹. Econsultancy is lid van de branchevereniging 'Netwerk Groene Bureaus' en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

1 Alle ecologen van Econsultancy hebben op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of • Zijn als ecofoon werkzaam voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of • Zetten zich aantoonbaar actief in op het gebied van soortenbescherming bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties.

3 VERSPREIDING VAN BESCHERMDE SOORTEN OP DE LOCATIE

3.1 Onderzoeksmethode

Voor het onderzoek naar **huismus** zijn tussen 1 april en 15 mei twee veldbezoeken uitgevoerd, gedurende de ochtend. Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens is gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Behalve op de onderzoekslocatie, wordt ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismus.

Voor het onderzoek naar **steenuil** is in de periode half februari tot half april een drietal avondbezoeken uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van geluidsnabootsing. De inventarisatiemethode is overeenkomstig met de methode die opgesteld is door Steenuilenoverleg Nederland (STONE). Het onderzoeksgebied betrof een zone van 500 meter rondom het plangebied.

Voor het onderzoek naar de **buizerd** is in de periode van maart tot en met mei een viertal bezoeken variërend van ochtend en avond uitgevoerd. Hierbij is onderzocht of de horst aan de noordwestzijde van de onderzoekslocatie, in gebruik is als nestplaats van de buizerd. Hierbij wordt gelet op aanwezigheid van territoriale buizerds, nestbouw en bezetting van het nest.

Voor het onderzoek naar **kleine marterachtigen** (wezel, bunzing en hermelijn) is met behulp van twee cameravallen en twee mostela's in de periode van maart tot juni de functie van de onderzoekslocatie voor kleine marterachtigen bepaald. De onderzoeksinspanning bedroeg in totaal zes weken. Afhankelijk van de resultaten uit het onderzoek naar kleine marterachtigen is de onderzoeksofstelling aangepast gedurende de periode van zes weken onderzoek. Indien nodig werden camera's verplaatst.

Voor het onderzoek naar **vleermuizen** zijn in de periode half april tot oktober in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn overdag uitgevoerd met behulp van een endoscoop camera. De boomholtes zijn met behulp van deze camera onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen, of sporen die duiden op recent gebruik van de holte door vleermuizen. De onderzoeksinspanning is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus voor wat betreft het aantal waarneemmomenten. Het protocol voorziet niet in een methode voor camera inspecties.

De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf en paarverblijf/baltsplaats voor de ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis, franjestaart en baardvleermuis. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functie noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming. Het totaal aantal uitgevoerde veldbezoeken is vastgesteld op basis hetgeen is voorgescreven in het vleermuisprotocol.

Overzicht veldbezoeken

Het onderzoek heeft bestaan uit diverse veldbezoeken. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken. Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen, huismussen en steenuilen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 4 °C. De windsnelheid lag beneden de 4 Bft. en er was geen sprake van neerslag. In tabel II zijn de omstandigheden gedurende de onderzoeken weergegeven.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soortgroep

		februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen	tijdstip	-		-	1 x ochtend 2 x avond		-	2 x avond	
	datum				8 en 19 mei, 29 juni 2020			4 en 25 september 2019	
	functie				zomer/kraamverblijf			paar/baltsverblijf	
huismus	tijdstip	-		2 x overdag	-				
	datum			22 april en 8 mei 2020					
	functie			territorium					
Steenuil	tijdstip	3 x avond		-					
	datum	23 februari, 16 en 29 maart 2022							
	functie	nestlocaties							
Kleine marter-achtigen	Tijdstip	-						6 weken in 2020	
	Datum							-	
	Func-tie							territorium	
Buizerd	Tijdstip	2 x avond, 2x ochtend			-				
	Datum	16 en 29, 30 maart en 3 mei 2022							
	Func-tie	Nestlocatie							

Tabel II. *Omstandigheden aanvullende onderzoeken beschermde soorten*

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
04-09-2019	21:15 - 23:15	13 °C	Droog, half bewolkt, 1 Bft.
25-09-2019	20:40 - 22:40	15 °C	Droog, Laatste 15 minuten motregen, 1 Bft.
22-04-2020	09:30 - 11:30	4 °C	Zonnig, 1 Bft.
08-05-2020	03:50 - 06:50	9 °C	Helder, 1 Bft.
08-05-2020	09:00 - 11:00	14 °C	Zonnig, 1 Bft.
19-05-2020	21:30 - 23:30	15 °C	Droog, bewolkt, 2 Bft.
29-06-2020	21:00 - 00:00	14 °C	Droog, bewolk, 4 Bft.
23-02-2022	18:30 - 20:30	9 °C	Droog, half bewolkt, 1 Bft.
16-03-2022	18:30 - 20:30	12 °C	Droog, bewolkt, 1 Bft.
29-03-2022	19:30 - 21:30	8 °C	Droog, helder, 1 Bft.
30-03-2022	10:15 - 11:15	4 °C	Droog, bewolkt, 2 Bft.
03-05-2022	15:00 - 17:00	13 °C	Droog, bewolkt, 3 Bft.

3.2 Onderzoekresultaten

3.2.1 Huismus

In het onderzoeksgebied zijn in het voorjaar van 2020 twee onderzoeken verricht naar de huismus waarbij het doel is geweest te onderzoeken wat de functie van de planlocatie is voor deze soort. In het onderzoek gebied zijn 2 huismusnesten aangetroffen. De nesten zijn aangetroffen onder de dakrand van de schuur. In figuur 9 zijn de locaties van de huismusnesten weergegeven.

In de directe omgeving zijn geen huismussen aangetroffen. De huismussen populatie op de onderzoekslocatie is een overgebleven populatie die door de jaren heen is afgenomen. Tijdens het onderzoek in 2010 waren er 10 paartjes aanwezig, in 2016 daalde dit naar 7.

Figuur 9. Verspreiding van de huismus op basis van inventarisatie in het seizoen 2020.

3.2.2 Steenuil

Tijdens de quickscan Wet natuurbescherming (rapport 10015000, APE.G02.ECO1), die door Econsultancy in 2010 is uitgevoerd, is gebleken dat de onderzoekslocatie mogelijk geschikt is als leefgebied en vaste rust- en voortplantingsplaats.

Vaste rust- en voortplantingsplaatsen

Uit de quickscan Wet natuurbescherming (rapport 10015000, APE.G02.ECO1), is naar voren gekomen dat de bebouwing op de onderzoekslocatie potentieel geschikt is als nestplaats voor steenuilen. Aanvullend onderzoek naar de steenuil in 2020 wees uit dat zich geen vaste rust- en voortplantingsplaats op de onderzoekslocatie bevindt (rapport 1265.003).

Op verzoek van de opdrachtgever is in 2022 een actualisatie uitgevoerd. Het actualisatie onderzoek gaf een ongewijzigde situatie weer. De bebouwing op de onderzoekslocatie betreft geen vaste rust- en voortplantingsplaats voor de steenuil. Voor de actualisatie van het aanvullend onderzoek naar de steenuil is geen aparte rapportage opgesteld. De actualisatie is in dit activiteitenplan meegenomen.

Territoria en leefgebied

Tijdens de onderzoeken in 2010 en 2016 zijn in de directe omgeving van de onderzoekslocatie steenuil territoria aangetroffen. Gedurende het aanvullend onderzoek is 2020 is de functie van de onderzoekslocatie en de directe omgeving opnieuw onderzocht. Hiervoor zijn er drie veldbezoeken geweest waarbij er geen activiteiten van steenuilen op en in de directe omgeving zijn waargenomen.

Uit het actualisatie onderzoek waarbij in 2022 eveneens drie veldbezoeken zijn uitgevoerd bleek de situatie gewijzigd. Gedurende de eerste twee veldbezoeken is er een baltsende steenuil aan de Turfhekke waargenomen. De locatie van de baltsende steenuil is bij benadering te zien in figuur 10. Gezien de afstand tot de onderzoekslocatie minder dan 300 meter betreft is het aannemelijk dat een deel van de onderzoekslocatie binnen het leefgebied van de steenuil valt.

Figuur 10. Verspreiding steenuil op basis van inventarisatie onderzoek in het seizoen 2022.

3.2.3 Kleine marterachtigen

In het onderzoeksgebied zijn twee open camera opstellingen en twee marterboxen geplaatst om de aanwezigheid van kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) vast te kunnen stellen danwel uit te kunnen sluiten. De camera's zijn zo geplaatst dat ze langs potentieel leefgebied en verbindingroutes op de onderzoekslocatie staan, om zo de trefkans te optimaliseren.

Tijdens het onderzoek zijn geen marters of sporen van marters waargenomen. De open camera's hebben geen beelden opgeleverd van zoogdieren. In de marterboxen zijn enkel bosmuizen en rosse woelmuizen veelvuldig waargenomen. Op basis van de geleverde onderzoeksinspanning kan het voorkomen van een essentiële functie voor wezel, bunzing of hermelijn met voldoende zekerheid worden uitgesloten.

3.2.4 Vleermuizen

Zomer-/kraamverblijfplaatsen

In het onderzoeksgebied zijn 3 onderzoeken uitgevoerd naar zomer- en kraamverblijfplaatsen. Tijdens de onderzoeken zijn er geen zomer- of kraamverblijfplaatsen aangetroffen.

Paar-/baltsverblijfplaatsen

Gedurende het onderzoek naar paar- en baltsverblijfplaatsen is er een baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. De gewone dwergvleermuis toonde binding met het woonhuis op de onderzoekslocatie. De exacte locatie van de paarverblijf is vastgesteld in de nok van de zijgevel en is weergegeven in figuur 11.

Figuur 11. Verspreiding van vleermuissoorten op basis van inventarisatie in het seizoen 2019/2020.

3.2.5 Buizerd

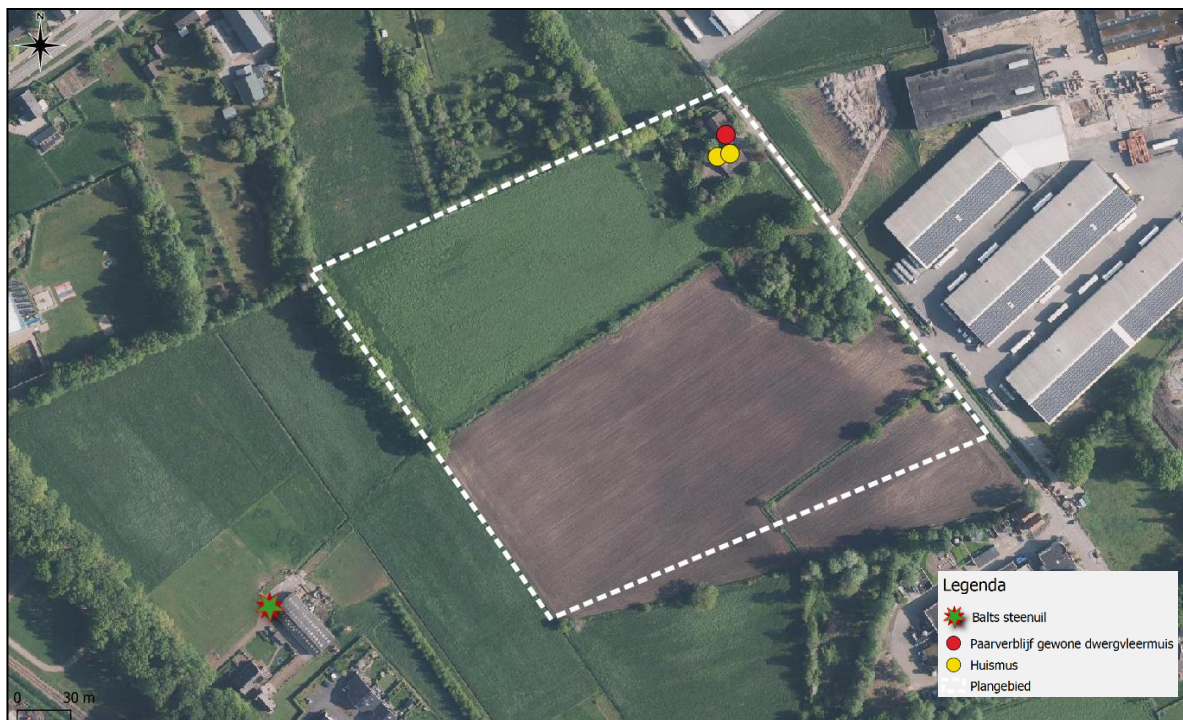
In het onderzoeksgebied zijn 4 onderzoeken uitgevoerd tussen maart en mei 2022 naar het mogelijke gebruik van de horst aan de noordwestzijde van het plangebied. Uit de onderzoeken is gebleken dat de horst niet in gebruik is als nestlocatie voor de buizerd. Op 13 juli 2023 is er een aanvullende veldinspectie uitgevoerd naar het potentiële buizerdnest. Uit de veldinspectie is gebleken dat het nest deels uit elkaar is gevallen en er nog een klein overblijfsel van het nest aanwezig is, die niet meer geschikt is voor buizerd om in te broeden, zie figuur 12.

Figuur 12. Huidige situatie nest juli 2023.

3.3 Samenvatting

In figuur 13 zijn de resultaten van het onderzoek samengevat weergegeven. Binnen de onderzoekslocatie bevinden zich 2 huismusnesten en 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Net buiten de onderzoekslocatie is een baltsende steenuil waargenomen. Het is aannemelijk dat een deel van de onderzoekslocatie leefgebied is van de steenuil.

Figuur 13. Verspreiding resultaten veldonderzoek in het seizoen 2020/2022.

4 VOORGENOMEN INGREEP OP DE LOCATIE EN ONDERBOUWING

4.1 Voorgenomen activiteiten en manier van uitvoering

De initiatiefnemer is voornemens op de onderzoekslocatie een bedrijventerrein te realiseren. In figuur 14 is de ontwerpsschets van het te realiseren bedrijventerrein weergegeven. De werkzaamheden die zullen plaats vinden betreffen:

- Slopen bebouwing;
- Verwijderen deel begroeiing;
- Bouwrijp maken van de grond;
- Bouwen nieuwe bebouwing.

Figuur 14. Ontwerpsschets voor het bedrijventerrein aan het Kieveen.

4.2 Doel en belang van de activiteiten

Het belang van de realisatie van het bedrijventerrein is om een impuls te geven aan het gebied en te voorzien in de openbare ontwikkeling. Daarnaast loopt de huur van de huidige bebouwing af en om leegstand te voorkomen is het in het kader van veiligheid van belang de bebouwing te slopen.

4.3 Planning en onderbouwing van de activiteiten

De initiatiefnemer is voornemens de bebouwing te slopen en een bedrijventerrein te realiseren. De planning is om te beginnen met de werkzaamheden in het voorjaar van 2024 of het voorjaar van 2025. In januari 2024 wordt het bestemmingsplan door de gemeenteraad vastgesteld. Planning sloop is afhankelijk of er beroep bij RvS wordt ingesteld (circa 1 jaar vertraging).

4.4 Alternatieven

Het plan wordt gezien als stedelijke ontwikkeling. Het is vanuit een duurzaam ruimtegebruik zeer wenselijk om gebruik te maken van inbreidingslocaties en/of herstructureringslocaties. Een groot deel van het plangebied is als herstructurering te beschouwen. Rondom de planlocatie bevindt zich industriegebied die uitbreiding behoeft.

De locatie is voor de beschermde soorten vanwege de ligging naast het industrieterrein niet optimaal. Uit onderzoek is gebleken dat de huismussenaantallen op de locatie achteruit zijn gegaan afgelopen jaren. De sloop van de huidige bebouwing, Kieveen 10, is noodzakelijk vanwege de voorgenomen ingreep. Wanneer de bebouwing blijft staan zal er menselijk verstoring optreden en zullen de beschermde soorten verdwijnen. In het kader van het behouden van een duurzame populatie is de voorgenomen ingreep en het nieuwe inpassingsplan de beste optie. De sloop van de bebouwing vindt in de minst versturende periode van vleermuizen en huismussen plaats. Bij de voorgenomen ingreep blijft zoveel mogelijk groen behouden. De houtwal met boomholtes en de horst blijft volledig behouden en zal versterkt worden. Het leefgebied van de nu degraderende populatie zal door de voorgenomen inpassing juist versterkt worden.

De gemeente Apeldoorn is sinds het begin van deze eeuw voornemens om het bedrijventerrein Kieveen uit te breiden. In het vigerende bestemmingsplan Stuwwalrandzone Zuid is hiertoe in 2001 een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor een bedrijventerrein. In dat kader zijn de betreffende gronden door de gemeente Apeldoorn aangekocht, waardoor de grond volledig in eigendom is bij de gemeente. Onderhavig aan het schrijven van het activiteitenplan zijn er meer dan genoeg concrete voornemens van voornamelijk Loenense bedrijven. Er is veel vraag en weinig aanbod. De huidige leegstand op de bedrijfsruimte markt in Apeldoorn bedraagt 1%. Er zijn geen andere locaties in de omgeving beschikbaar. Bovendien sluit dit bedrijventerrein aan op het huidige bedrijventerrein. De locatie Kieveen is als zodanig opgenomen in de omgevingsvisie.

5 EFFECTEN VAN DE INGREEP OP FLORA EN FAUNA

5.1 Effecten op korte termijn huismus

Ooit was de huismus de meest algemene broedvogel van Nederland. De soort is de laatste decennia om onbekende redenen in aantal vrij hard achteruit gegaan. Begin jaren tachtig van de 20e eeuw begon de afname, die in de beginjaren negentig versnelde. Dit heeft geresulteerd in een landelijke afname van meer dan 50% van het aantal broedparen. Vermoedelijk is één van de oorzaken de afname van broedgelegenheid, onder andere door renovatie en isolatie van oude woningen, en dit in combinatie met een afgenomen voedselaanbod, minder dekking en een toename aan predatie. Ondanks dat de oppervlakte stedelijk gebied en het aantal huizen groter geworden is in Nederland, is de huismus in aantal afgenomen.

Door de sloop van de bebouwing op de onderzoekslocatie verdwijnen twee nestplaatsen van de huismus. Huismussen zijn het gehele jaar in de omgeving van hun nestlocatie te vinden. Soms worden de nesten gebruikt om te slapen. De nesten worden meerdere jaren gebruikt, maar huismussen bouwen het gehele broedseizoen aan de nesten. Aantasting van een legsel wordt niet verwacht. Wanneer de werkzaamheden in het voorjaar, voor het broedseizoen, plaatsvinden is het redelijkerwijs uitgesloten dat er nog eieren of jongen in de nesten aanwezig zijn. Om te garanderen dat er bij de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn, worden tijdelijke huismuskasten voorafgaand aan de werkzaamheden geplaatst in de directe omgeving. In het verleden had de onderzoekslocatie de functie als nestplaats voor 10 broedpaartjes huismussen. In de loop der jaren is dit afgenomen naar 2 broedparen. Om de volledige potenties van het gebied voor huismussen te waarborgen wordt daarom ingezet op het treffen van mitigerende maatregelen voor 10 broedpaartjes huismus.

Maatregel: werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren.

Maatregel: plaatsen van in totaal 20 huismuskasten in directe omgeving van nestplaatsen.

5.2 Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding huismus

In het plangebied zijn in totaal 2 nesten van huismussen aanwezig. Deze nesten maken geen onderdeel uit van een grotere kolonie in de directe nabijheid van de planlocatie. De staat van instandhouding is daarom in het geding en het is belangrijk dat er effectieve maatregelen getroffen worden om de populatie van huismussen in de toekomst duurzaam in stand te houden en mogelijk zelfs te verbeteren.

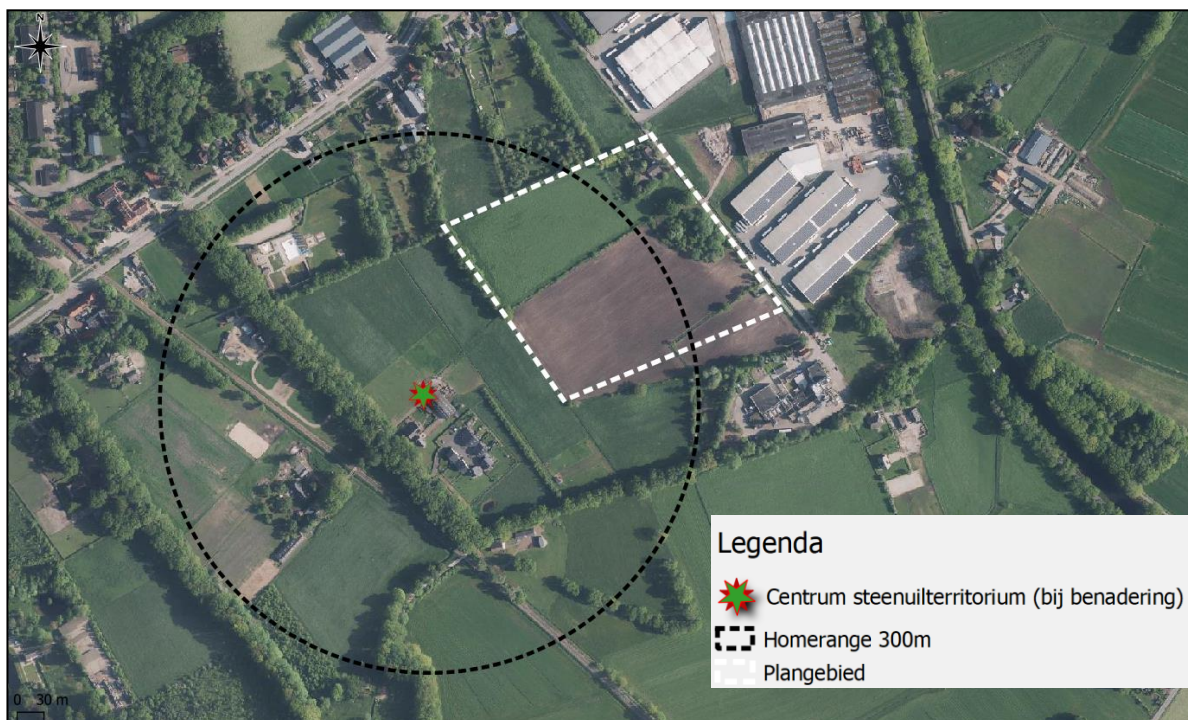
De onderzoekslocatie wordt duurzaam en natuur inclusief heringericht waarbij onder andere de houtwal wordt versterkt. Dit draagt bij aan het leefgebied van de huismus. In de toekomstige bebouwing worden huismuskasten gerealiseerd. Door het toepassen van deze maatregelen wordt het leefgebied van de huismussen duurzaam in stand gehouden en zijn de groeimogelijkheden van de huidige populatie gewaarborgd.

Maatregel: Plaatsen van 20 huismuskasten in de nieuw te realiseren bebouwing.

5.3 Effecten op korte termijn steenuil

Er is buiten de onderzoekslocatie, aan de Turfhekke, in 2020 en 2022 een baltsende steenuil aangetroffen. Op basis van deze gegevens kan er met zekerheid gesteld worden dat zich aan de Turfhekke een vast rust- en paarverblijfplaats bevindt.

De grens van de territorium van een steenuil betreft gemiddeld een straal van 300 meter rondom de plek van de verblijfplaats (Bij12, 2017). In figuur 15 is te zien dat het territorium van de steenuil overlapt met het plangebied. Hoewel de homerange in werkelijkheid kleiner zal zijn, wordt in de toetsing voor de zekerheid uitgegaan van een overlap met het plangebied.

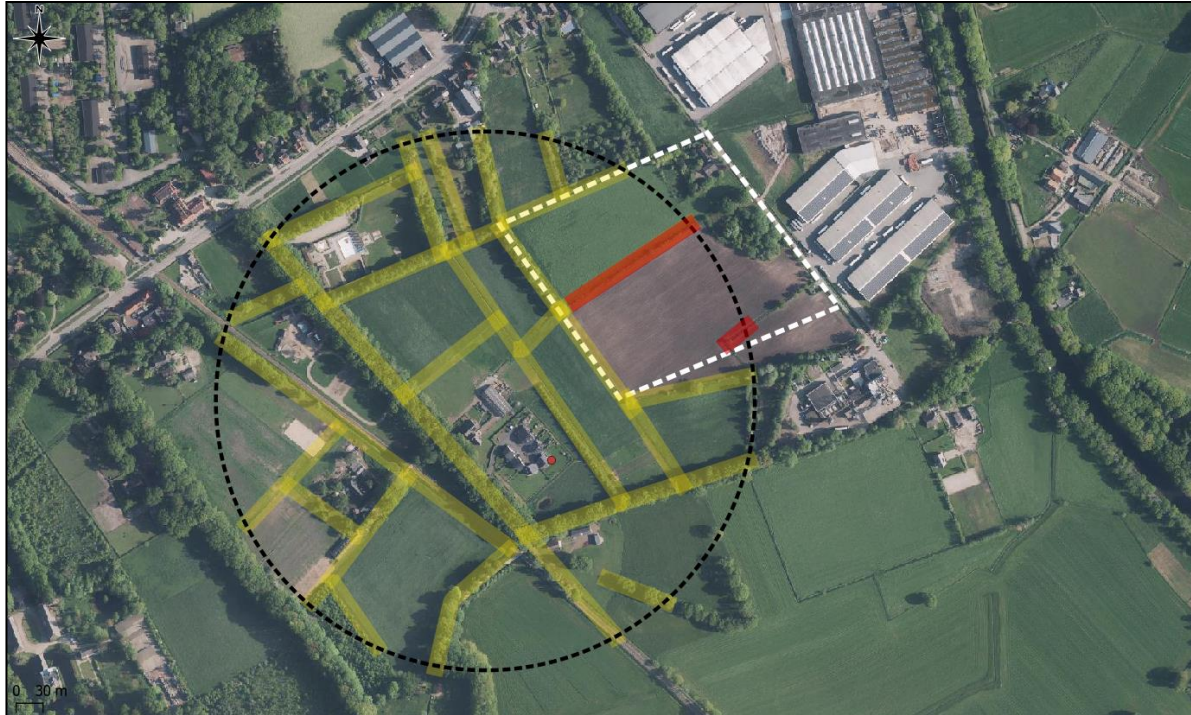

Figuur 15. Homerange van 300 meter van het centrum van de steenuilterritoria (bij benadering).

Binnen de homerange vindt de steenuil zijn voedsel. Dit doet de soort voornamelijk in kort gras, jagend vanuit een uitkijkpost. Als geschikt leefgebied is daarom uitgegaan van terreindelen met landschapselementen als hagen, wilgen en weidepaaltjes in de nabijheid van grasland. Dit is voor de gehele omgeving in kaart gebracht. Vervolgens is gekeken welk deel van de homerange binnen het plangebied valt en welk deel daarvan geschikt leefgebied is. Dit is met gele lijnen aangeven (een breedte van 20 meter aan weerszijden van een element is aangehouden als leefgebied).

Tot slot is gekeken welk deel van het geschikte leefgebied verloren gaat als gevolg van de voorgenomen ingreep en welk deel van het functioneel leefgebied buiten het plangebied ligt en dus behouden blijft.

De onderzoekslocatie valt theoretisch gezien binnen de homerange van de steenuilterritoria in de omgeving van het plangebied. Het plangebied bevat geen vaste rust- of voortplantingsplaats van de steenuil. Wel zouden de weidepaaltjes en het groen gebruikt kunnen worden om te foerageren. In figuur 16 is weergegeven welke elementen vermoedelijk deel uitmaken van het functioneel leefgebied (geel) van de steenuil en welk deel hiervan verloren gaat als gevolg van de voorgenomen ingreep (rood).

Figuur 16. Analyse effect op het leefgebied van de steenuilterritoria.

Te zien is dat als gevolg van de ingreep zo'n 200 meter aan bejaagbaar gebied verloren gaat als gevolg van de werkzaamheden. De houtwal aan de westzijde blijft behouden. Binnen de homerange van 300 meter blijft er nog zo'n 3,7 km aan bejaagbaar gebied behouden in de vorm van weidepaaltjes, ruigte-randjes, houtwallen en erven met grasland. Een 95% procent van het geschikte leefgebied blijft behouden. Er zijn op korte termijn voldoende uitwijkmogelijkheden van de steenuil om het territoria in stand te houden.

5.4 Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding steenuil

Een deel van het plangebied valt binnen de homerange van een steenuil. Binnen het plangebied is echter maar een beperkt deel daadwerkelijk geschikt leefgebied. Dit vanwege het feit dat het plangebied grotendeels bestaat uit landbouwgrond. De randen met weidepaaltjes, houtwallen en ruigte zijn van belang voor de steenuil. Als gevolg van de voorgenomen ingreep zal zo'n 5 procent van het totale geschikte leefgebied verloren gaan. Op korte termijn zal dit nog niet leiden tot verdwijning van de territoria. Echter door de inkrimping van het leefgebied is het van belang om maatregelen te treffen om de populatie steenuilen op lange termijn in stand te houden.

Op basis van de resultaten van het steenuilenonderzoek dient er zo'n 200 meter gecompenseerd te worden. Hierbij het is van belang dat de bejaagbaarheid behouden blijft. In hoofdstuk 6 zijn de te treffen maatregelen verder uitgewerkt.

5.5 Effecten op korte termijn gewone dwergvleermuis

Gewone dwergvleermuizen leven in netwerken van meerdere (lokale) populaties. De lokale populatie wordt gevormd door één of meerdere kraamkolonies, enkele niet-voortplantende groepen vrouwtjes en de mannetjes. Een kolonie gewone dwergvleermuizen bestaat uit de vrouwtjes die meerdere kraamverblijven gebruiken die elk enkele tientallen tot honderden vrouwtjes bevat. De netwerken van kraamgroepen zijn via de massawinterverblijfplaatsen aan elkaar verbonden. Het aantal dieren in een gebied is sterk afhankelijk van het voedselaanbod. Omdat de gewone dwergvleermuis een trage voortplanter is verloopt uitbreiding of herstel van een populatie niet snel.

Door de werkzaamheden zal er 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis definitief verdwijnen. Vleermuizen maken gebruik van een netwerk van verblijfplaatsen waartussen ze regelmatig verhuizen. Een tijdelijk verlies van een zomer- of paarverblijfplaats van vleermuizen is over het algemeen in ecologisch opzicht daarom geen groot probleem. Om geen risico's te nemen ten aanzien van de planning van de werkzaamheden, worden voor de zomer- en paarverblijfplaatsen alternatieve verblijfplaatsen aangeboden. Ten aanzien van de zorgplicht is het van belang dat er met de sloop van de woning aan de Kieveen 10 geen vleermuizen worden verwond of gedood. Daarom wordt de bebouwing vooraf ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken van de bebouwing zal worden uitgevoerd in het actieve seizoen van vleermuizen, dat wil zeggen in de periode april tot en met oktober.

Maatregel: aanbieden van in totaal 4 alternatieve paarverblijfplaatsen voor 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Maatregel: Het ongeschikt maken van de bebouwing uitvoeren in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis.

5.6 Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding gewone dwergvleermuis

Het "natuurlijke" aanbod van verblijfplaatsen voor vleermuizen ligt onder druk. De aanwezigheid van 1 paarverblijfplaats van de meest algemene vleermuissoort van Nederland, de gewone dwergvleermuis, betreft een niet gevoelig gebruik van de soort. De werkzaamheden hebben daarom geen invloed op de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis. Echter omdat bij moderne bouwtechnieken er minder verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen zijn, is het van belang dat er nieuwe permanente verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis worden gecreëerd. Na afloop van de werkzaamheden dient de bebouwing daarom wederom geschikt te zijn als zomer- en paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. Daarom wordt de bebouwing geschikt gemaakt voor de gewone dwergvleermuis als zomer- en paarverblijfplaats. Hiervoor zullen er inbouwkasten in de gevel worden gemetseld.

Maatregel: in metselen van in totaal 4 inmetsele kasten in de te realiseren bebouwing.

5.7 Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

5.3.1 Huismus

De huismus valt onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden de voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en de nesten mogen niet worden weggenomen.

Bij de sloop van de bebouwing zijn er maatregelen nodig om de functionaliteit voor de soort te behouden. Hiermee wordt voorkomen dat de staat van instandhouding van de lokale populatie wordt aangetast. Omdat de nesten in principe het hele jaar gebruikt worden is er een ontheffing van artikel 3.1 lid 2 benodigd voor het tijdelijke verlies van functionaliteit.

Artikel 3.1 lid 4 en 5 betreft het opzettelijk storen van vogels. Bij het verjagen van de huismussen, als gevolg van de werkzaamheden aan de bebouwing is sprake van voorwaardelijke opzet en is het artikel van kracht. Echter zal het verjagen, door het nemen van maatregelen, de staat van instandhouding niet negatief beïnvloeden. Overtreding van Artikel 3.1 lid 4 en 5 is daarom niet aan de orde.

5.3.2 Steenuil

De steenuil en zijn leefgebied is beschermd volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De soort staat tevens vermeld in de EU-vogelrichtlijn. De nesten van steenuilen zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 1 van vogelnesten: 'nesten die behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en voortplantingsplaats'.

De steenuil heeft twee relevante typen verblijfplaatsen. Dit zijn:

- de plek die als nest gebruikt wordt (voortplantingsplaats) en die ook in de rest van het jaar gebruikt wordt als verblijfplaats;
- de plekken die regelmatig door de steenuil worden gebruikt buiten het broedseizoen, maar die ook in het broedseizoen door het mannetje worden gebruikt als het vrouwtje op het nest aan het broeden is (rustplaats).

Met de voorgenomen ingreep is er geen sprake van directe aantasting van een vaste rust- of voortplantingsplaats van steenuilen. Indirect kan er wel sprake zijn van aantasting van een verblijfplaats. Dit laatste kan van toepassing zijn als het essentiële leefgebied van steenuilen dusdanig wordt aangetast dat een territorium zijn functionaliteit voor de steenuil verliest. In dit geval zijn de vaste verblijfplaatsen van steenuilen niet meer functioneel en kan sprake zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming.

Gezien het gegeven dat de ingreep gaat plaatsvinden in 3 territoria van steenuilen, valt niet uit te sluiten dat met de voorgenomen ingreep sprake zal zijn van aantasting van essentieel leefgebied op de lange termijn. Hierdoor is overtreding van de Wet natuurbescherming mogelijk aan de orde. Het succes van dergelijke mitigerende maatregelen is op voorhand lastig te voorspellen gezien de grote schaal van de herontwikkeling. De kans is daardoor aanwezig dat, ondanks het treffen van voldoende mitigerende maatregelen, de herontwikkeling kan leiden tot een tijdelijke afname van de functionaliteit van het gebied voor steenuilen. Daarom zal een dergelijk mitigatieplan getoetst moeten worden door de provincie Gelderland, middels een ontheffingsaanvraag.

5.3.3 Gewone dwergvleermuis

Alle vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en de conventie van Bonn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. De verboden handelingen die van toepassing zijn op de vleermuizen betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

(1a) Bij de sloop van de bebouwing is het niet te voorkomen dat wegnemen, vernielen of beschadigen van verblijfplaatsen optreedt, waardoor artikel 3.5 lid 4 wordt overtreden. Door het treffen van maatregelen kan de functionaliteit voor de soort behouden blijven. Hiermee wordt overtreding van de Wet natuurbescherming niet voorkomen, zodat een ontheffing noodzakelijk is.

(1b) Artikel 3.5 lid 2 betreft het opzettelijk verstoren van dieren. Bij het weggagen van een vleermuis, als gevolg van de sloop is sprake van voorwaardelijke opzet en is het artikel van kracht. Er zullen handelingen verricht moeten worden die specifiek bedoeld zijn om dieren te verstoren. Hiervoor is een ontheffing benodigd.

5.3.4 Wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn

De bebouwing op de onderzoekslocatie zijn slecht geïsoleerd en verkeren in matige bouwkundige staat met tocht en vocht als gevolg. Met de voorgenomen renovatie wordt een leefomgeving gerealiseerd die betere leefomstandigheden en woongenot creëren voor bewoners. De ontheffing voor de beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn worden daarom aangevraagd in het belang van volksgezondheid en openbare veiligheid.

5.3.5 Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling

De werkzaamheden zijn locatiegebonden en eenmalig van aard. Ze vinden zodoende plaats in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling.

6 TE TREFFEN MAATREGELEN

6.1 Inleiding

De te nemen maatregelen zijn in te delen in de volgende vier stappen:

- alternatieve verblijfplaatsen aanbieden als tijdelijke opvang van het verlies van de potentiële verblijfplaatsen voor de periode tussen de ingreep en de realisatie van de nieuwe situatie;
- onderzoekslocatie voor de ingreep ongeschikt maken voor beschermde soorten;
- controleronde(s) om afwezigheid beschermde soorten op moment van ingreep aan te tonen;
- in de nieuwe situatie duurzame verblijfsmogelijkheden voor beschermde soorten creëren.

6.2 Tijdelijke mitigatie

Huismus

Voor de huismus worden voor elke nestplaats in het plangebied 2 tijdelijke kasten binnen 240 meter van het plangebied geplaatst. Omdat de onderzoekslocatie in het verleden de functie als nestlocaties had voor 10 broedpaartjes, worden daarom 10 tijdelijke tweedelige nestkasten opgehangen. De kasten zijn van het type HMT2 van Unitura of vergelijkbaar (figuur 17). De kasten worden aan een woning en een schuur aan de Voorsterweg te Loenen geplaatst.

In de directe omgeving is weinig geschikte bebouwing aanwezig daarom wordt voorgesteld om de huismuskasten aan de Voorsterweg te plaatsen. De voorgestelde locaties zijn te zien in figuur 18.

Figuur 17. Tijdelijke huismuskast (HMT2) van Unitura.

Figuur 18. Voorgestelde locaties tijdelijke huismuskasten.

Gewone dwergvleermuis

Voor het aanbieden van tijdelijke alternatieven, zullen minimaal zes maanden voor de werkzaamheden, 4 tijdelijke vleermuiskasten voor elke aangetroffen verblijfplaats worden opgehangen, binnen 200 meter van de huidige verblijfplaatsen. Omdat er in het plangebied in totaal 1 verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig is, worden daarom in totaal 4 tijdelijke vleermuiskasten geplaatst. De exacte locaties van de ophanglocaties zijn afgestemd met de initiatiefnemer. De vleermuiskasten zijn van het type VMT1a, van Unitura (figuur 19) of vergelijkbaar.

Figuur 19. Vleermuiskast VMT1a van Unitura

In de directe omgeving is weinig bebouwing aanwezig die geschikt is om vleermuiskasten aan op te hangen. Daarom wordt voorgesteld om de vleermuiskasten aan de bebouwing aan de Voorsterweg op te hangen. De locaties zijn te zien in figuur 20.

Figuur 20. Voorgestelde locaties tijdelijke vleermuiskasten.

6.3 Zorgvuldig handelen en ongeschikt maken

Het broedseizoen van huismussen loopt globaal van 15 maart tot 15 augustus. Door de werkzaamheden tussen half augustus en half maart uit te voeren worden de werkzaamheden volledig buiten het broedseizoen van huismussen uitgevoerd. Huismussen kunnen in het najaar en de winter de woning nog wel gebruiken om te slapen of rusten. De onderste rij pannen moeten daarom met zorg en handmatig verwijderd worden, zodat de huismussen uit zichzelf weg kunnen vliegen. Het verwijderen van de kantpannen en nestkasten zal tevens onder ecologische begeleiding plaatsvinden. Wanneer de sloopwerkzaamheden door bijvoorbeeld slecht weer uitlopen en deze niet afgerond kunnen worden in het eerste kwartaal volgens de planning, zal de betreffende woning voor 15 maart ongeschikt gemaakt worden voor huismussen. Dit wordt uitgevoerd door de onderste rij pannen zorgvuldig op te tillen om te kijken of er huismussen onder verblijven.

Als dat niet het geval blijkt te zijn, worden de kantpannen weer teruggelegd en wordt de ruimte tussen de pan en de gevel afgesloten met rugvulling zodat huismussen de woningen niet kunnen gebruiken om te broeden. Econsultancy verwacht echter dat dit niet noodzakelijk zal zijn.

Het ongeschikt maken voor vleermuizen wordt gerealiseerd door voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden de kopgevels ongeschikt te maken middels het aanbrengen van exclusion flaps en het oplichten en indien nodig dichtzetten van loodslabben. Het ongeschikt maken dient uitgevoerd te worden in de actieve periode van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 1 november, en bij een avondtemperatuur van minimaal 10°C. Vanwege het broedseizoen voor de huismus zal het ongeschikt maken van de bebouwing uitgevoerd worden tussen 15 augustus en 1 november. De exacte werkwijze wordt ter plaatse beoordeeld en begeleid door de ecologisch begeleider.

6.4 Controlerondes

Omdat het vleermuisonderzoek slechts een momentopname betreft en vleermuizen opportunistisch kunnen zijn ten aanzien van de keuze van hun verblijfplaats, wordt na afloop van het ongeschikt maken van de woningen een controleronde uitgevoerd. Hierbij wordt met behulp van batdetectors tijdens het uitvliegmoment gecontroleerd of er bij de bekende verblijfplaatsen en de directe omgeving ervan, uitvliegende vleermuizen aanwezig zijn. Indien noodzakelijk worden door de ecologisch begeleider, op basis van deze controleronde, aanvullende maatregelen voorgesteld.

6.5 Duurzame maatregelen

Huismus

In totaal zullen er 20 nieuwe inmetsekkasten van het type HMP2, figuur 21, worden geplaatst in de nieuwe te realiseren bebouwing. Hierdoor worden de huidige aanwezige potenties volledig teruggebracht en zelfs versterkt aangezien er nu twee huismusnesten aanwezig zijn. De maatregelen bieden, na afloop van de werkzaamheden, hiermee nestgelegenheid voor minimaal 20 huismussen. De exacte locaties van de inbouwkasten moeten nog worden afgestemd met de initiatiefnemer. Het inbouwen van de kasten zal onder ecologische begeleiding van een ter zake kundige plaatsvinden.

Steenuil

Er verdwijnt ongeveer 200 meter aan bejaagbaar gebied op de planlocatie. Door bij de inrichting van de nieuwe locatie plekken te creëren aan de westzijde waar donkerte en rust aanwezig is en waar elementen als ruigte, houtwalleetjes en paaltjes aanwezig zijn zal de kwaliteit van het territorium gewaarborgd blijven. De huidige houtwal zal twee keer zo breed en lang worden en zal een deel dienen als hemelwateropvang. Daarbij wordt er een ruigte strook gerealiseerd, zullen er weidepaaltjes geplaatst worden en zullen er fruitbomen worden geplant. Een inrichtingsschets is weergegeven in figuur 23.

Vleermuizen

Op de planlocatie wordt de toekomstige bebouwing permanent geschikt gemaakt als zomer- en paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis door het inbouwen van 4 vleermuis kasten. De kasten die hiervoor toegepast worden zijn van het type VMPM1 van Unitura, of vergelijkbaar (figuur 22). De exacte locaties van de inbouwkasten moeten nog worden afgestemd met de initiatiefnemer. Het inbouwen van de kasten zal onder ecologische begeleiding van een ter zake kundige plaatsvinden.

Figuur 21. Inbouwkast, type HMP2 voor huismussen van Unitura.

Figuur 22. Inbouwkast, type VMPM1 1 van Unitura

Figuur 23. Voorstel inrichtingsschets ten behoeve van de steenuil.

7 SAMENVATTING

Econsultancy heeft in opdracht van Gemeente Apeldoorn een activiteitenplan opgesteld in het kader van de Wet natuurbescherming, ten behoeve van de voorgenomen realisatie van een bedrijventerrein aan de Kieveen te Loenen.

De volgende onderzoeksvragen zijn beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn in het plangebied aanwezig?
 - Huismus, steenuil en gewone dwergvleermuis.
- Welke functie heeft het plangebied voor de soorten?
 - Het plangebied biedt nestlocaties voor huismussen en een paarverblijf voor de gewone dwergvleermuis. Het westelijke deel maakt onderdeel uit van het leefgebied van een steenuil.
- Wat is de omvang en duurzame staat van instandhouding van de bij de ingreep betrokken populaties van beschermde soorten?
 - Voor de huismus betreft het 10 nestplaatsen, omdat er in de directe omgeving geen nesten van huismussen aanwezig zijn is de staat van instandhouding in het geding.
 - Op de planlocatie is 1 paarverblijf van de gewone dwergvleermuis aanwezig. Omdat er in de directe omgeving genoeg alternatieven zijn in de staat van instandhouding niet in het geding.
 - Het plangebied maakt voor de steenuil 5% onderdeel uit het bejaagbaar gebied van 1 territoria. De staat van instandhouding is daarom niet in geding.
- Blijft de functionaliteit van de rust- en voortplantingsplaatsen behouden?
 - Door het treffen van maatregelen blijft de functionaliteit van de vaste rust- of voortplantingsplaatsen behouden.
- Welke eigenschappen van het gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?
 - Voor de huismus dienen de 10 nestplaatsen zowel tijdelijk als in de nieuwe situatie gecompenseerd te worden.
 - Voor de gewone dwergvleermuis dient de paarverblijfplaats zowel tijdelijk als in de nieuwe situatie gecompenseerd te worden.
 - Voor de steenuil dient het plangebied landschappelijk ingepast te worden om de eigenschappen van het functioneel leefgebied op lange termijn te waarborgen.
- Hoe groot wordt het succes van de te nemen maatregelen ingeschat?
 - De te nemen maatregelen zijn conform de voor de beide soorten opgestelde Kennisdocumenten (BIJ12, 2017). Op basis van de te nemen maatregelen heeft de initiatiefnemer een voorstel gedaan op welke manier dit ingepast wordt. De provincie Gelderland zal moeten toetsen of dit voldoende is.
- Welke maatregelen moeten getroffen worden om aan de zorgplicht te voldoen?
 - Het betreft het werken buiten het broedseizoen, zorgvuldig handelen en het werken onder ecologische begeleiding.
- Zijn er voor de streng beschermde soorten geen meer bevredigende oplossingen.
 - Gezien de behoefte aan een bedrijventerrein en het degraderende habitat voor de aanwezige soorten zal dit voor beschermde soorten de minst verstorende oplossing bieden. Daarnaast zal de duurzaamheid van de populatie versterkt worden.
- Welk wettelijk belang is er waardoor de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd?
 - In het belang van ruimtelijke ontwikkeling.

Geraadpleegde bronnen

BIJ12 (2017a). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huisumus-1.0.pdf>.

BIJ12 (2017b). Kennisdocument gierzwaluw. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf>.

BIJ12 (2017d). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerk-groenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Wet natuurbescherming (2015, 16 december). Opgehaald van: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-02-19>